

16 Ianuarie 2013, nr. 582

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne – art.13; Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție etc.)

(înregistrat în Parlament cu numărul 3119 din 20 Decembrie 2012)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne – art.13; Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție etc.).

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Centrul Național Anticorupție, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Transparența decizională** Proiectul de lege se regăsește pe site-ul Centrului Național Anticorupție, astfel fiind respectată transparența decizională.
- 4. Scopul promovării proiectului.** Prin proiect se propun modificări și completări la Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23.06.1993, Legea nr. 1104-XV din 06.06.2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, Legea nr. 190-XV din 08.05.2003 cu privire la veterani, Legea nr. 355-XVI din 23.12.2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, Legea nr. 48 din 22.03.2012 privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici. Reieșind din nota informativă la proiect, acesta este elaborat în scopul ajustării actelor legislative citate la prevederile legislației în vigoare, în special cele ce au căpătat forță juridică prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 120 din 25.05.2012.

Fundamentarea proiectului

- 5. Nota informativă** a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

- 6. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă** Termenul de cooperare cu societatea civilă a fost respectat.

- 7. Suficiența argumentării.** Nota informativă conține o justificare suficientă a promovării proiectului de act

legislativ.

8. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Potrivit art. 20 lit. c) al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză. În ce privește proiectul supus expertizei, acesta, ca, de altfel, nici nota informativă, nu conține referințe la acquis-ul comunitar, nici la alte standarde internaționale relevante. Este de menționat, că standardele internaționale în domeniu nici nu conțin careva reglementări speciale care ar ține de sfera de aplicare a proiectului, decât niște prevederi foarte generale despre necesitatea existenței unei entități (subdiviziuni) specializate anticorupție cu resurse și capacități adecvate.

9. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit art. 20 lit. d) din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură. În același sens sînt și prevederile din art. 47 alin. (6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Implementarea proiectului presupune cheltuieli financiare. Nota informativă conține fundamentarea economico-financiară a proiectului.

Evaluarea de fond a coruptibilității

10. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, care ar fi necorelate/contrare interesului public general.

11. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

12. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului sînt compatibile legislației naționale.

13. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise. Exprimările întrunesc rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, fiind respectate și regulile de ortografie și punctuație.

14. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul ține de anumite atribuții ale Centrului Național Anticorupție, vizînd și anumite proceduri administrative, precum și alte chestiuni privind activitatea colaboratorilor. Referitor la acestea nu reținem careva obiecții.

15. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Articolul II, punctul 6	Articolul: 12 la alineatul (1), cuvîntul "Angajat" se substituie cu cuvîntul "Colaborator"; ...	Modificare neclară. În redacția actuală a prevederilor nu se operează cu sintagma "Angajat", ci "Colaborator". De altfel, această modificare nu elimină confuzia care există în legislație în ce privește noțiunea de "angajat" al Centrului Național Anticorupție, care, reieșind din titlul articolului, cuprinde toate categoriile din personalul acestei autorități.	Alte riscuri Nerespectare a exigențelor tehnicii legislative.	Revizuire în sensul obiecției.
2	Articolul II punctul 18	18. Se completează cu articolul 27/1 cu	Sintagma "alte motive temeinic justificate" este ambiguu și ar putea fi	Coruptibilitate Determinarea competenței după	Revizuire în sensul obiecției.

		următorul cuprins: ... (2) Colaboratorul poate refuza detașarea care implică schimbarea localității de domiciliu dacă se află în una din următoarele situații: ... e) alte motive familiale temeinic justificate; ... (5) Colaboratorul care refuză detașarea ce implică schimbarea localității de domiciliu, fără a avea motivele specificate la alin. (2) al prezentului articol, poate fi eliberat din cadrul Centrului."	interpretat în situații similare în mod diferit. Coruptibilitatea normei este intensificată și mai mult de sintagma "poate" din alin. (5).	formula "este în drept", "poate" ș.a. Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	
3	Articolul II punctul 19	19. La articolul 28: ... alineatele (2) - (12) se exclud.	Prin modificare se exclud normele privind condițiile și limitele aplicării forței fizice, mijloacelor speciale și armei din dotare de către colaboratorii Centrului Național Anticorupție, norme, care nu se regăsesc în alte acte normative.	Coruptibilitate Lacune de drept	Reexaminarea oportunității prevederilor.

Concluzii

Proiectul de lege, la general, au drept scop operarea de modificări și completări tehnice, asupra cărora nu reținem decât unele obiecții expuse mai sus. Ținem să menționăm, totuși, că, în conformitate cu art. 41 alin. (3) din Legea privind actele legislative, dacă actul legislativ a suportat modificări esențiale (a peste o treime din articole) este obligatorie republicarea acestuia. Aceste exigențe trebuie să fie respectate în partea ce ține de Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției